

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-17/21-9

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Senke Orlić-Zaninović, predsjednice vijeća, dr. sc. Sanje Otočan, Gordane Marušić Babić, Ljiljane Karlovčan-Đurović i Blanše Turić, članica vijeća, te više sudske savjetnice Ivane Mamić Vuković, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta pokrenutog po prijedlogu E. C. Z. d.o.o., Z., sada F. d.o.o., Z., na sjednici vijeća održanoj 26. rujna 2023.,

p r e s u d i o j e

Ukida se ODLUKA o nerazvrstanim cestama na području Općine Tribunj (Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije broj 11/13).

Obrazloženje

1. Predlagatelj je tužbom predanom Upravnom sudu u Splitu osporio dva opća akta Općinskog vijeća Općine Tribunj, ali je istom tužbom postavio i određeni zahtjev za poništenje prijavnih listova i Očitovanja Općine Tribunj kojim se potvrđuje elaborat 69/17 izvedenog stanja nerazvrstanih cesta.
2. Upravni sud u Splitu se oglasio stvarno nenadležnim za odlučivanje po tužbi tužitelja te predmet ustupio ovom Sudu smatrajući da se radi o tužbi tužitelja kojom traži ocjenu zakonitosti općih akata Općinskog vijeća Općine Tribunj.
3. Obzirom da tužbeni zahtjev tužitelja sadrži i određeni zahtjev za poništenje prijavnih listova i Očitovanja Općine Tribunj kojim se potvrđuje elaborat 69/17 izvedenog stanja nerazvrstanih cesta, o kojem dijelu zahtjeva ovaj Sud nije stvarno nadležan odlučiti, već je za odlučivanje o njemu stvarno i mjesno nadležan sud prvog stupnja koji je predmet ustupio, ovaj je Sud rješenjem poslovni broj Usoz-9/20-6 taj dio tužbenog zahtjeva vratio na nadležno rješavanje Upravnom sudu u Splitu, a preostali dio spisa predmeta razdvojio radi rješavanja prijedloga za ocjenu zakonitosti općih akata Općine Tribunj.
4. Prijedlog za ocjenu zakonitosti Odluke o nerazvrstanim cestama na području Općine Tribunj (Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije broj 11/13) zaveden je pod poslovnim brojem ovog Suda Usoz-17/2021., a prijedlog za ocjenu zakonitosti

Odluke o imenovanju i promjeni naziva ulica na području Općine Tribunj (Službeni glasnik Općine Tribunj, broj 2/2016), pod poslovnim brojem ovog Suda Usoz-18/2021.

5. Prema navedenom, predmet ovog postupka je Odluka o nerazvrstanim cestama na području Općine Tribunj, KLASA:340-01/13-01/5. URBROJ:2182/20-01-13-1 od 17. listopada 2013. (Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije broj 11/13, dalje: Odluka).

6. Podnositelj prijedloga osporava pravo Općine Tribunj da na temelju predmetne Odluke, koju smatra nezakonitom, provodi parcelaciju zemljišta radi zemljišnoknjižnog upisa nerazvrstane ceste koja se prostire na zemljištu u vlasništvu predlagatelja i to na k.č.392/5 k.o. T. u površini od 154m², na k.č. 392/6 k.o. T. u dijelu od 43m² i na k.č. 392/7 k.o. T. u dijelu od 5m². Tvrdi da su naznačene čestice zemljišta privatno vlasništvo, predstavljaju pristupne putove nekretninama i nisu nerazvrstana cesta. Osporava pravni osnov za donošenje osporene Odluke te se poziva na Odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske glede tumačenja pravnog dosega odredbe članka 131. Zakona o cestama ("Narodne novine", broj: 84/11, 22/13 i 54/13, dalje: ZoC).

7. Donositelj akta osporava navode prijedloga tvrdnjom da je nerazvrstana cesta kako je određena parcelacijskim elaboratom postojala od 2008.g. i služi za promet svima.

8. Prijedlog je osnovan.

9. Predmetna Odluka je donesena pozivom na ovlaštenje iz članka 131. ZoC-a i članka 34. Statuta Općine Tribunj, što nije materijalno pravna osnova za donošenje ovog općeg akta.

10. Nerazvrstane ceste su, prema odredbama članaka 2. i 98. ZoC-a, ceste koje se koriste za promet vozilima i koje svatko može slobodno koristiti na način i pod uvjetima određenim ovim Zakonom i drugim propisima, a koje nisu razvrstane kao javne ceste u smislu ovoga Zakona.

11. Pravni status nerazvrstanih cesta je uređen odredbom članka 101. Zakona o cestama, prema kojoj je nerazvrstana cesta javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi i ne može se otuđiti iz vlasništva jedinice lokalne samouprave, niti se na njoj mogu stjecati stvarna prava, osim prava služnosti i prava građenja građevina u skladu s odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, pod uvjetom da ne ometaju odvijanje prometa i održavanje nerazvrstane ceste.

12. Odredbama članaka 131., 132. i 133. ZoC-a, uređeno je pitanje reguliranja pravnog statusa i upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i za nerazvrstane ceste koje su izgrađene do stupanja na snagu ovog Zakona. Navedenim odredbama utvrđene su i obveze jedinica lokalne samouprave u vezi nerazvrstanih cesta koje nisu evidentirane u katastru ili u katastru nije evidentirano stvarno stanje, da pribave i dostave nadležnom tijelu za katastar odgovarajuće geodetske elaborate kojima je snimljeno izvedeno stanje, kako bi tijelo nadležno za katastar po službenoj dužnosti podnijelo prijavu za upis nerazvrstane ceste u zemljišne knjige nadležnom zemljišnoknjižnom sudu.

13. Prema tome, članak 131. ZoC-a ne daje ovlaštenje za donošenje odluke o nerazvrstanim cestama, jer se radi o odredbi koja regulira način rješavanja pravnog statusa nerazvrstane ceste.

14. Člankom 107. stavcima 3. i 4. ZoC-a propisano je da jedinica lokalne samouprave vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama na svom području, a sadržaj i način vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama propisuje ministar uz suglasnost ministra nadležnog za poslove komunalnog gospodarstva.

15. Člankom 34. Statuta Općine Tribunj, propisane su ovlasti općinskog vijeća da donosi opće akte, ali ova odredba, bez materijalno pravne osnove određene u zakonu koji regulira odnosno pravno područje, sama za sebe nije dostatna za donošenje predmetne Odluke.

16. Vezano za tumačenje pravnog dosega odredbe članka 131. ZoC.a, valja ukazati da rješenjem, broj: U-I-6326/2011, U-I-120/2012, U-I-321/2012, U-I-3482/2012, U-I-6119/2012, U-I-6038/2013, U-I-5961/2014, U-I-6280/2014 od 7. veljače 2017. Ustavni sud Republike Hrvatske nije prihvatio prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom članka 133. ZOC-a, kao ni prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom članaka 2., 3. i 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o cestama („Narodne novine“, 92/14.), a obustavio je postupke u povodu prijedloga za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom članaka 131. i 132. Zakona o cestama („Narodne novine“, 84/11., 22/13., 54/13., 48/13.).

17. U obrazloženju toga rješenja Ustavni sud je naveo da su osporene odredbe ZOC-a norme pravno-tehničke prirode, što je vidljivo iz članka 131. stavka 1. ZOC-a koji definira pojam nerazvrstanih cesta, a predmet uređenja stavka 2. tog članka je terminološka prilagodba „nazivlja“ pri upisu prava vlasništva jedinica lokalne samouprave za one nerazvrstane ceste koje su već upisane kao vlasništvo jedinica lokalne samouprave, pri čemu ne dolazi ni do kakve promjene nositelja prava vlasništva. Predmet uređenja stavaka 3., 4., 5. i 6. tog članka jesu pravne, tehničke i postupovne pojedinosti upisa u zemljišne knjige, odnosno u katastar onih nerazvrstanih cesta koje nisu upisane u zemljišne knjige (ili nije upisano njihovo stvarno stanje), nisu evidentirane, (ni) u katastru (ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje). U oba slučaja upis obavlja nadležni sud po službenoj dužnosti na temelju prijavnog lista tijela nadležnog za katastar. Ustavni sud zaključuje da je iz sadržaja navedenih odredaba ZOC-a jasno da u postupku upisa ne sudjeluju stranke (ne sudjeluje prema tome ni stjecatelj – jedinica lokalne samouprave), da zemljišnoknjižni sud, u načelu, rješenje donosi na temelju prijavnog lista nadležnog katastarskog ureda, kao relevantnog dokumenta koji dokazuje stvarno stanje nekretnine te da sud provodi upis nerazvrstane ceste kao javnog dobra u općoj upotrebi u vlasništvu jedinica lokalne samouprave. Nadalje, stavak 7. toga članka proširuje pravni režim „javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinica lokalne samouprave“ na sve one ceste koje se (prema nomenklaturi ZOC-a) mogu smatrati nerazvrstanim cestama, a koje su kao nerazvrstane ili javne ceste, bile u javnoj uporabi do 1. siječnja 1997., odnosno do stupanja na snagu Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“, 91/96., 68/98., 131/99., 22/00., 73/00., 114/01., 79/06., 141/06., 146/08., 38/09., 153/09., 143/12.), a čijoj javnoj uporabi su prethodili postupci oduzimanja i plaćanja naknada.

18. Shodno navedenom stajalištu Ustavnog suda, proizlazi da osporena Odluka nije jedan od dokumenata nužnih za provedbu upisa primjenom odredaba ZOC-a.

Stoga, ukidanje osporene Odluke nema pravni učinak na provođenje upisa primjenom članka 131. ZOC-a.

19. Zbog svega navedenog, a sukladno odredbi članka 86. stavak 3. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 20/10., 143/12., 152/14., 94/16., 29/17. i 110/21,) odlučeno je kao u izreci.

U Zagrebu, 26. rujna 2023.

Predsjednica vijeća
Senka Orlić-Zaninović, v.r.